

KORRALDUS

15.04.2026 nr DM-128508-37

Otisaare lubjakivikarjääri keskkonnaloa nr L.MK/329511 muutmine

1. OTSUS

Lähtudes OÜ Kaltsiit 30.08.2024 esitatud taotlusele T-KL/1023935-2, võttes aluseks keskkonnaseadustiku üldosa seaduse (KeÜS) § 41 lg 1 p 1 ja 4 ning lg 4 ja 5, § 59 lg 2 p 4, veeseaduse § 2 lg 2 ja § 191 lg 1, jäätmeseaduse (JäätS) § 76 lg 1, maapõuseaduse § 48, § 66 lõike 2 punkti 2, haldusmenetluse seaduse (HMS) § 53 lg 1 p 2, lg 2 p 2 ja 3, § 61 lõike 1 ning tuginedes Põltsamaa Vallavolikogu 27.03.2025 otsusele nr 1-3/2025/11 **otsustab Keskkonnaamet:**

1.1. Pikendada Otisaare lubjakivikarjääri keskkonnaloa nr L.MK/329511 kehtivusaega 10 aasta võrra, s.o kuni 09.07.2057

1.1.1. Muuta Otisaare lubjakivikarjääri mäeeraldisel maavara kaevandamiseks antud keskkonnaluba nr L.MK/329511 vastavalt taotlusele järgmiselt:

1.1.1.1. Määrata keskmiseks aastaseks tootmismahuks 147 tuh m³.

1.1.1.2. Määrata kaevandatava katendi koguseks 1533 tuh m³.

1.1.1.3. Määrata kaevandatava mulla koguseks 58 tuh m³.

1.1.1.4. Määrata Otisaare lubjakivikarjääri piires olevate plokkide varud järgmiselt (seisuga 01.04.2024):

1 plokk – ehituslubjakivi, aT kogus 694,35 tuh m³;

2 plokk – ehituslubjakivi, aT kogus 98,743 tuh m³;

4 plokk – ehituslubjakivi, aT kogus 1602,337 tuh m³;

5 plokk – ehituslubjakivi, aT kogus 11,676 tuh m³;

6 plokk – ehituslubjakivi, aT kogus 350,90 tuh m³;

7 plokk – madalamargiline ehituslubjakivi, aT kogus 2241,30 tuh m³;

Ehituslubjakivi kaevandatav varu kokku 2679,006 tuh m³; madalamargilise ehituslubjakivi kaevandatav varu kokku 2166,30 tuh m³.

1.1.1.5. Määrata Otisaare lubjakivikarjääri kaevandatud maa kasutamise otstarbeks veekogu, rohumaa, metsamaa.

1.1.1.6. Muuta keskkonnaloa nr L.MK/329511 vormides V2 ja V4 lubatud vooluhulgaks 5

781 600 m³/aastas.

1.1.1.7. Tunnistada kehtetuks keskkonnaluba jäätmete eriosas ehk vormid J1-J7.

1.1.1.8. Määrata keskkonnaloa nr L.MK/329511 nõuded saasteainete välisõhku väljutamiseks loa vormidel A1 ja A3-A6.

1.2. Keskkonnoale seada kõrvaltingimused lähtuvalt käesoleva korralduse punktis 3.4. „Kõrvaltingimuste seadmine“ toodust.

1.3. Avalikustada OÜ Kaltsiit keskkonnaloa nr L.MK/329511 muutmine ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

Keskkonnaluba nr L.MK/329511 on kättesaadav keskkonnaotsuste infosüsteemis <https://kotkas.envir.ee/>.

2. ASJAOLUD

2.1. Keskkonnaloa muutmise taotluse läbivaatamine

2.1.1. OÜ Kaltsiit (registrikood 10034187, aadress aadress Jõgeva maakond, Põltsamaa vald, Mõisaküla, Otisaare lubjakivikarjäär, 48213) esitas 17.05.2024 Keskkonnaametile Otisaare lubjakivikarjääri kaevandamise keskkonnaloa muutmise taotluse (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis (edaspidi KOTKAS) 17.05.2024 nr DM-128508-1, täiendatud taotlus 30.08.2024 nr DM-128508-6).

Enne 25.06.2025 kandis taotleja ettevõtte nime AS Kaltsiit. Äriregistri andmetel on 25.06.2025 seisuga AS Kaltsiit 02.05.2025 aktsionäri otsuse alusel ümber kujundatud osäühinguks ärinimega OÜ Kaltsiit. Antud dokumendis viidatakse taotlejale läbivalt nimega OÜ Kaltsiit.

OÜ Kaltsiit omab keskkonnaluba L.MK/329511 (kehtivus: 10.07.2017 – 09.07.2047) Jõgeva maakonnas Põltsamaa vallas Mõisakülas asuvas Otisaare lubjakivikarjääris lubjakivi kaevandamiseks. Taotletav mäeeraldis ja selle teenindusmaa asuvad Jõgeva maakonnas Põltsamaa vallas Mõisakülas riigiomandisse kuuluval kinnistul Otisaare lubjakivikarjäär (tunnus: 57301:003:0520) ning eraomandisse (taotlejale) kuuluvatel kinnistutel Otimetsa (tunnus: 57301:002:0102), Aunaaugu (tunnus: 57301:002:0334), Soo (tunnus: 57301:003:0023), Paekivi (tunnus: 61801:001:0068); Pae (tunnus: 57301:003:0040), Peki (tunnus: 57301:002:0058), Otivahi (tunnus: 61801:001:1136). Otisaare lubjakivikarjäär kinnistu riigivara valitseja on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium ning volitatud asutuseks on Maa- ja Ruumiamet.

Keskkonnaloa muutmise taotlusega soovib OÜ Kaltsiit Otisaare lubjakivikarjääri mäeeraldisel laiendamist, et see hõlmaks ka Pajusi maardla (registrikaardi nr 49) ehituslubjakivi aktiivset tarbevaru plokki 7. Taotlusega muudetakse keskkonnaloa L.MK/329511 vee erikasutuse, jäätmete käitlemise ja maavara kaevandamise tegevusvaldkondi. Kuna karjääri laiendamise käigus liigub tegevus karjääri sees järk-järgult teise asukohta (pärast varu ammendamist

olemasolevas karjääris), mitte ei lisandu praegusele tegevusele, siis ei muutu võrreldes olemasoleva keskkonnalooga paiksest heiteallikast välisõhku viidavate saasteainete koosseis ja kogused. Samuti soovitakse pikendada keskkonnaloa L.MK/329511 kehtivusaega 10 aasta võrra (s.o kuni 09.07.2057) ning jätkata maavara kaevandamise eesmärgil põhjavee karjääri alalt välja pumpamist ja suublasse juhtimist. Maavara kaevandamine ning kaevandamise eesmärgil põhjavee võtmine ning suublasse juhtimine on omavahel ruumiliselt ning tehnoloogiliselt seotud tegevused.

Keskkonnaloa muutmisega tunnistatakse keskkonnaluba jäätmete eriosas ehk vormidel J1-J7 kehtetuks, kuna olemasoleva loaga tekkinud ja edaspidi tekkivad jäätmed kasutatakse ära korrastamisel või turustatakse täies mahus.

Hetkel kehtiva keskkonnaloa nr L.MK/329511 alusel on Otisaare lubjakivikarjääri mäeeraldise pindala 52,82 ha ning mäeeraldise teenindusmaa pindala 66,62 ha. Taotletava mäeeraldise pindala on 67,19 ha ning mäeeraldise teenindusmaa pindala on 81,00 ha. Loa omanik taotleb mäeeraldise lääne suunas laiendamist mäeeraldise puhul 11,37 ha ja mäeeraldise teenindusmaa puhul 14,38 ha.

Mäeeraldis hõlmab täielikult Pajusi maardla (registrikaardi nr 49) ehituslubjakivi aktiivseid tarbevaru plokkide 1, 2, 5 ning osaliselt plokkide 4, 6 ja 7. Sügavuti on mäeeraldise piiriks plokkide lamam, mis asub absoluutkõrgusel 54,19 m. Olemasoleva katendi maht on kehtiva keskkonnaloa kohaselt 1237 tuh m³. Taotleval karjääri laiendusel on katendi maht 296 tuh m³ ning seega on katendi kogumaht 1533 tuh m³.

Taotletava Otisaare lubjakivikarjääri mäeeraldise varukogused seisuga 01.04.2024 on järgmised:

- 1 plokk – ehituslubjakivi, aT kogus 694,35 tuh m³;
- 2 plokk – ehituslubjakivi, aT kogus 98,743 tuh m³;
- 4 plokk – ehituslubjakivi, aT kogus 1602,337 tuh m³;
- 5 plokk – ehituslubjakivi, aT kogus 11,676 tuh m³;
- 6 plokk – ehituslubjakivi, aT kogus 350,90 tuh m³;
- 7 plokk – madalamargiline ehituslubjakivi, aT kogus 2241,30 tuh m³.

Kaevandatav varu kogus ehituslubjakivil on 2679,006 tuh m³ ning madalamargilisel ehituslubjakivil 2166,30 tuh m³ ja keskmine tootmiskaht aastas on 147 tuh m³. Kaevandatud maavara kasutusala jaoks on üld- ja teedehitus, kaevandatud maa korrastatakse veekoguks, osaliselt metsa- ja rohumaaks.

2.1.2. Keskkonnaamet kontrollis ettevõtte esitatud taotlusmaterjalide vastavust maapõuaseaduses (*MaaPS*), keskkonnaseadustiku üldosa seaduses (*KeÜS*), keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduses (*KeHJS*), keskkonnaministri 23.10.2019 määruses nr 56 „Keskkonnaloa taotlusele esitatavad täpsustavad nõuded ja loa andmise kord

ning keskkonnaloa taotluse ja loa andmekoosseis“ sätestatud nõuetele ning pidas andmeid piisavaks taotluse menetlemiseks.

Riigilõiv 816 eurot on tasutud 17.05.2024 riigilõivuseaduse § 1362 lõike 2 kohaselt. Kohaldatud riigilõivuseaduse redaktsiooni, mis kehtis taotluse esitamise hetkel.

Keskkonnaloa taotlust on kontrollinud maavarade registri vastutav töötaja Maa-Amet 28.05.2024 kirjaga nr 9-3/24/6824-2 (KOTKAS 28.05.2024 nr DM-128508-2).

Otisaare lubjakivikarjääri lähimad elamud asuvad mäeeraldise teenindusmaast 160 m kaugusel Mihkli kinnistul (katastritunnus: 57301:003:0630) ja 222 m kaugusel Altvälja kinnistul (57301:003:0680). Mihkli ja Altvälja kinnistule ei liiguta kaevandamistegevusega senisest olukorrast lähemale. Tegevuse laienemist taotletakse karjääri lääne suunale, lääne suuna lähim elamu on 855 m kaugusel asuv Raba kinnistul (katastritunnus: 7301:002:0128).

Karjäär ei asu tiheasustusosalal ning sellel puuduvad kultuurimälestiste registrisse kantud kultuurivõi arheoloogilise väärtusega alad. Pärandkultuuriobjektidest jääb mäeeraldise teenindusmaast ca 155 m kaugusele põhja poole Otisaare talukoht ja mälestuskivi (tunnus: 573:MAL:002). 155 m kaugusel põhja suunas on kultuurimälestiste registrisse kantud kultuurivõi arheoloogiamälestis- Linnus, tunnusega 9251. Kultuurimälestise kaitsevööndi ja mäeeraldise teenindusmaa vahele jääb vähemalt 106 m Planeeritav tegevus ei mõjuta eeldatavasti mälestiste seisukorda.

Kavandatava tegevuse müra mõjualaks on arvestatud 500 m. Müra mõjualas ei paikne Natura 2000 võrgustiku alasid. Veetaseme alandamise mõjuraadius võib 2024. aasta eksperthinnangu kohaselt olla hinnanguliselt kuni 1400 m karjääri keskosast. Geograafiliselt piirduv mõjuala kuni 1400 m raadiusega karjääri ümbruses, mõjutades lähikonna elanikke ja maaomanikke. Mõju avaldumise tõenäosus on kõrge, kuid selle tugevus väike ning kestus ajaliselt piiratud kaevandamisperioodiga. Mõjud esinevad peamiselt tööde ajal ja vähenevad pärast kaevandamise lõppu, mil veetase taastub. Võimalike mõjudega seoses seatakse loale kõrvaltingimus: *põhjavee taseme alandamisel tuleb ettevõttel tagada ümbruskonna majapidamistele joogivesi. Vajadusel rajada uued kaevud.*

Lähim Natura 2000 ala on 5,5 km kaugusel asuv Aidu soo loodusala, millele mõju ei avaldu. EELIS andmetel mäeeraldise võimalikus mõjualas kaitstavad liigid puuduvad.

Kavandataval tegevusel puudub oluline mõju kaitstavatele liikidele, loodusobjektidele ja Natura 2000 võrgustiku alale, arvestades, et pikendatakse olemasoleva tegevuse tähtaega ehk mõjud on suuresti juba avaldunud.

2.2. Keskkonnaloa taotluse ning otsuse eelnõu avalikustamine ning menetlusosaliste teavitamine

KeÜS § 47 lõike 2 kohaselt avaldatakse keskkonnaloa taotluse menetlusse võtmise kohta teade väljaandes Ametlikud Teadaanded ja kohalikus või maakondlikus ajalehes. Teate võib jätta

kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnanahäiring või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaamet jättis keskkonnaloa taotluse menetlusse võtmise teate avalikustamata kohalikus või maakondlikus ajalehes, kuna kavandatav tegevus on väikese mõjuga ja sellega kaasnev keskkonnanahäiring või keskkonnarisk on väike ning kavandatud tegevuse vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaloa taotlus on 14.01.2025 avalikustatud ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Keskkonnaamet teavitas 14.01.2025 kirjaga nr DM-128508-13 keskkonnaloa taotluse esitamisest ja avatud menetluse algatamisest keskkonnaseadustiku üldosa seaduse (*KeÜS*) § 46 lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud isikuid.

Kuni loa andmise või andmisest keeldumise otsuse tegemiseni on igapäev õigus esitada taotluse kohta ettepanekuid ja vastuväiteid.

Avalikustamise käigus esitas Keskkonnaametile keskkonnaloa taotluse kohta arvamust Maa- ja Ruumiamet (edaspidi *MaRu*).

MaRu edastas 18.02.2025 kirjaga nr 6.2-2/7995 tingimusliku kooskõlastuse (KOTKAS 18.02.2025 kiri nr DM-128508-15) lisavee juhtimiseks maaparandussüsteemi. Taotleja on tingimustega nõustunud (KOTKAS 10.03.2025 nr DM-128508-17).

MaRu on 26.02.2026 kirjaga nr 6.2-2/7507 (KOTKAS 26.02.2026 nr DM-128508-32) täpsustanud veemaaparandussüsteemi eesvoolu juhtimise kooskõlastust, tuues välja järgmist: *Maa- ja Ruumiameti maaparanduse osakond kooskõlastab lisavee juhtimise maaparandussüsteemi eesvooludesse tingimusel, et OÜ Kaltsiit jälgib eesvoolude seisukorda koostöös maaomanikega ja eemaldab omal kulul väiksemad voolutakistused, sealhulgas koprapaisud.* Vastav tingimus lisatakse ka antava loa kõrvaltingimuseks.

Menetluse jooksul esitasid kaks piirkonna kohalikku elanikku kaebuse oma kaevuveega seondult. Eraisik A.T esitas e-kirja teel kaebuse 03.07.2025 (KOTKAS 15.07.2025 nr DM-128508-24). 21.07.2025 teostas Keskkonnaameti keskkonnakaitse inspektor kaebuse kinnistul kohapealse kontrolli. Kontrolli tulemusena tuvastati vaid rauane vesi ning veekvaliteedi halvenemist ega selle seost Otisaare lubjakivikarjääri tegevusega ei tuvastatud.

Eraisik E.L esitas 05.03.2026 e-kirja teel vee temadega seotud kaebuse (KOTKAS 19.03.2026 nr DM-128508-33). Keskkonnaamet vastas kaebusele 19.02.2026 e-kirjaga, tuginedes sarnase kaebuse tõttu koostatud 2024. aasta kaebaja kinnistul läbi viidud eksperthinnangu tulemustele.

KeÜS § 47 lõige 6 sätestab, et kui sama paragrahvi lõikes 1 nimetatud taotluse menetlusse võtmise teates ei avaldatud keskkonnaloa taotluse ja selle kohta antava haldusakti eelnõu väljapaneku aega ja kohta või seisukoha ning küsimuste esitamise tähtaega ja adressaati, avaldatakse nende andmetega teade vastavalt käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 2¹ sätestatud nõuetele viivitamata pärast haldusakti eelnõu valmimist. KeÜS § 47 lõige 2 sätestab, et teate

võib jätta kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaamet jättis keskkonnaloo taotluse kohta antava haldusakti eelnõu teate kohalikus või maakondlikus ajalehes avalikustamata, kuna kavandatav tegevus on väikese mõjuga ja sellega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on väike ning antud tegevuse vastu puudub piisav avalik huvi.

KeÜS § 47 lõike 2, haldusmenetluse seaduse (*HMS*) § 48 ja § 49 lõigete 1 ja 2 alusel pani Keskkonnaamet 25.03.2026 haldusakti eelnõu koos seletuskirja ja taotlusele lisatud ning menetluse käigus haldusorganile esitatud või tema poolt koostatud muude asjasse puutuvate oluliste dokumentidega avalikkusele tutvumiseks välja ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded, määrates ettepanekute ja vastuväidete esitamise võimaluse teates märgitud tähtaja jooksul. Lisaks teavitati asjast huvitatud isikuid 25.03.2026 kirjaga nr DM-128508-34.

Eelnõu avalikustamise käigus tõi Maa- ja Ruumiamet 01.04.2026 kirjas nr 13.2-1/25/663-8 (KOTKAS 02.04.2026 nr DM-128508-36), et Maa- ja Ruumiameti maaparanduse osakond kooskõlastas lisavee juhtimise maaparandussüsteemi eesvooludesse 26.02.2026 (teenus-2604938) tingimusel, et OÜ Kaltsiit jälgib eesvoolude seisukorda koostöös maaomanikega ja eemaldab omal kulul väiksemad voolutakistused, sealhulgas koprapaisud. Vastav tingimus on lisatud keskkonnaloo kõrvaltingimuseks. Maa- ja Ruumiameti maaparanduse osakonnal ei ole täiendavaid tingimusi Otisaare lubjakivikarjääri keskkonnaloo nr L.MK/329511 andmise korralduse ja loa täiendatud eelnõudele

Vastavalt HMS § 40 lõikele 1 peab loa andja andma enne haldusakti väljastamist menetlusosalisele võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamus ja vastuväited. Keskkonnaamet küsis OÜ Kaltsiidilt 25.03.2026 kirjaga nr DM-128508-34 arvamust või vastuväiteid keskkonnaloo andmise otsuse ja loa eelnõule kahe nädala jooksul kirja saamisest, hiljemalt kuupäevaks 08.04.2026.

OÜ Kaltsiit tõi 25.03.2026 e-kirjas (KOTKAS 27.03.2026 nr DM-128508-35) välja ühe täpsustuse loa eelnõudes. Parandus on käesolevasse dokumenti sisse kantud.

2.3. Keskkonnamõju hindamise vajalikkuse üle otsustamine

Keskkonnamõju hinnatakse, kui taotletakse luba ja kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju (KeHJS § 3 lg 1 p 1, p 2).

Keskkonnaamet peab andma eelhinnangu ja kaaluma keskkonnamõju hindamise (KMH) vajalikkust (KeHJS § 6 lg 2 1), kuna tegemist on maavara kaevandamise keskkonnaloo muutmise taotlusega (KeHJS § 6 lg 2 p 2, § 6¹ lg 3, § 11 lg-te 2 ja 4 ning KeHJS § 6 lg 4 alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhinnang, täpsustatud loetelu“ (määrus nr 224; § 1 lg 1 ja § 3 p 4)).

Eelhinnanguga selgitatakse, kas kavandatav tegevus võib eeldatavalt kaasa tuua olulise keskkonnamõju või mitte ning otsustatakse KMH algatamine või algatamata jätmine (KeHJS § 6 lg 2¹, § 6¹ lg 3, § 11 lg-d 2 ja 4).

Keskkonnaamet jättis 19.02.2026 kirjaga nr DM-128508-31 „Otisaare lubjakivikarjääri keskkonnaloo nr L.MK/329511 muutmise taotlusele keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise“ algatamata KMH Otisaare lubjakivikarjääri keskkonnaloo taotlusele. Kavandatava tegevuse keskkonnameetmed ebasoodsa keskkonnamõju vältimiseks või leevendamiseks tuuakse välja keskkonnaloo kõrvaltingimustena (**vt ptk 3.4.**).

3. KAALUTLUSED

3.1. Kaalutlused keskkonnaloo muutmisel

Korralduse otsustava osa punktiga 1.1. pikendatav keskkonnaluba nr L.MK/329511 annab OÜ Kaltsiit õiguse maavara kaevandamiseks, vee erikasutuseks, jäätmete käitlemiseks ja saasteainete paiksest heiteallikast välisõhku viimiseks Otisaare lubjakivikarjääris kuni 09.07.2057.

3.2. Täiendavad kaalutlused keskkonnaloo muutmisel

3.2.1. MaaPS § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse kaevandamisloa andmise ja muutmise menetlusele HMS avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi. MaaPS § 1 lõike 4 järgi kohaldatakse maavara kaevandamise keskkonnaloo andmise ja muutmise menetlusele KeÜS 5. peatükki, arvestades MaaPS-i erisusi.

MaaPS § 49 lõike 1 kohaselt esitab taotleja kaevandamise keskkonnaloo saamiseks loa andjale taotluse.

MaaPS § 48 kohaselt annab kaevandamise keskkonnaloo Keskkonnaamet.

MaaPS § 49 lõike 6 kohaselt saadab keskkonnaloo andja kaevandamise keskkonnaloo taotluse arvamuse saamiseks kavandatava kaevandamiskoha kohaliku omavalitsuse üksusele, kes esitab oma arvamuse kirjalikult kahe kuu jooksul taotluse saamisest arvates. Koosõlas MaaPS § 49 lõikega 6 edastas Keskkonnaamet Otisaare lubjakivikarjääri keskkonnaloo muutmise taotluse 14.01.2025 kirjaga nr DM-128508-12 Põltsamaa Vallavalitsusele arvamuse avaldamiseks.

Põltsamaa Vallavolikogu nõustus 27.03.2025 otsusega nr 1-3/2025/11 (KOTKAS 24.04.2025 nr DM-128508-22) Otisaare lubjakivikarjääri keskkonnaloo muutmisega tingimuslikult (**vt ptk 3.4.1.**).

3.2.2. MaaPS § 50 lõike 6 kohaselt tuleb taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava, kui kaevandamise käigus tekib kaevandamisjäätmeid, mida ladustatakse mäeeraldise teenindusmaal, mis ei ole jäätmeoidla jäätmeseaduse § 35² tähenduses.

KeÜS § 42 lõike 1 punkti 5 kohaselt peab keskkonnaloa taotluses märkima kavandatava tegevuse eesmärgi ja põhjenduse. Kavandatava tegevuse eesmärgiks on Otisaare lubjakivikarjääri mäeeraldisel tehnoloogilise lubjakivi kaevandamistegevuse jätkamine endisel viisil. Lubjakivi kasutatakse ehituslubja põletamiseks ja filleri valmistamiseks.

3.2.3. Loa andja kohustus on selgitada välja kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal on vajalik välja selgitada, kas konkreetse loa taotluse puhul esineb hetkel kehtiva MaaPS §-s 55 sätestatud loa andmisest keeldumise MaaPS § 55 lõike 2 punktides 1-9 ja lõike 3 punktides 2-3 toodud asjaolusid Otisaare lubjakivikarjääri mäeeraldisel, mäeeraldisel teenindusmaa või nende asukohaga seoses ei esine, seega ei ole nimetatud punkte keeldumise alusena asjakohane käsitleda.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 10 sätestab, et keskkonnaloa andmisest keeldutakse, kui kaevandamine on vastuolus riigi huviga. Riigi huvi on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strateegiadokumendis „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“. Keskkonnaamet on hinnanud esitatud taotluse materjale ja menetluse käigus kogutud andmeid ning leidnud, et teadaolevalt käesoleva loa andmisega ei minda vastuollu riigi huviga. Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 2 punkti 10 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 11 sätestab, et keskkonnaloa andmisest keeldutakse, kui kohaliku omavalitsuse üksus ei ole nõus keskkonnaloa andmisega. Põltsamaa Vallavolikogu nõustus 27.03.2025 otsusega nr 1-3/2025/11 Otisaare lubjakivikarjääri keskkonnaloa muutmisega tingimuslikult. Taotleja on menetluse jooksul tingimused täitnud, seega ei esine MaaPS § 55 lõike 2 punkti 11 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 12 sätestab, et keskkonnaloa andmisest keeldutakse, kui taotletava keskkonnaloa alusel tehtavad tööd võivad oluliselt ebasoodsalt mõjutada kaitstavat loodusobjekti ja seda ebasoodsat mõju ei saa muul viisil vältida kui loa andmisest keeldumisega.

Keskkonnaameti 19.02.2026 kirjaga nr DM-128508-31 kinnitatud KMH eelhinnangu järelendus oli, et kavandatava tegevusega ei kaasne olulist keskkonnamõju. Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 2 punkti 12 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 55 lõike 3 punkt 1 sätestab, et kaevandamisloa andmisest võib keelduda, kui taotlejale on määratud rohkem kui üks karistus kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest ja selle andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus. OÜ Kaltsiit ei ole seisuga 14.04.2026 karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest. Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 3 punkti 1 kohast keeldumise alust.

Maavara kaevandamiseks ja töötlemiseks kasutatava maa katastriüksuse sihtotstarve määramise ja muutmise nõuded on sätestatud maakatastriseaduses.

3.3. Täiendavad kaalutlused veepõhise muutmise

3.3.1. Lubatud tegevus

Otisaare lubjakivikarjääris on lubatud põhjavee võtmine ja karjäärivee suublasse juhtimine aastas 1 305 240 m³ ning põhjaveetaseme alandamine. Taotluse kohaselt soovitakse seoses kaevandamise ala laiendamise suurendada põhjavee võtmise ja karjäärivee suublasse juhtimise vee kogust kuni 5 781 600 m³ aastas.

Keskkonnaamet muudab keskkonnavalua vormis V2 "Lubatud veevõtt põhjaveehaarete kaupa" lubatud veevõtu aastaseks koguseks 5 781 600 m³ ja vormis V4 "Väljalaskmed ja lubatud saasteainete kogused väljalaskmeta ja saasteainete kaupa" lubatud vooluhulgaks 5 781 600 m³/aastas.

3.3.2. Muud nõuded

Keskkonnavalua vormis V17 "Nõuded teabe esitamiseks loa andjale" on toodud punktid 6. Kui OÜ-ga Kaltsiit sõlmitakse pärast 11.11.2024 rendileping Otisaare lubjakivikarjäär kinnistu kasutamiseks, on vajalik esitada taotlus keskkonnavalua muutmiseks ja taotleda keskkonnavalua alates 12.11.2024 mäeeraldisele koguneva karjäärivee, s.h. põhja- ja sademevee, välja pumpamiseks ja suublasse juhtimiseks ja 7. OÜ-le Kaltsiit antud õigus vee erikasutuseks kehtib kuni maavara kaevandamise loa L.MK/329511 kehtivuseni.

Keskkonnaamet jätab eelpool nimetatud punktid keskkonnavaluast välja kuna ei ole enam asjakohased.

3.4. Jäätmete eriosa kehtetuks tunnistamine

Keskkonnaamet andis 29.04.2021 korraldusega nr DM-111639-12 taotlejale õiguse jäätmete taaskasutamiseks Otisaare lubjakivikarjääris. Taotlejal oli vaja keskkonnavalua jäätmete taaskasutamiseks, kuna killustiku tootmisel tekkivate sõelme täies mahus turustamiseks puudus piisav nõudlus ning neid käsitleti kui kaevandamisjäätmeid.

Kehtiva keskkonnavalua kohaselt on olemasoleva katendi maht 1237 tuh m³, loa muutmise taotleatakse karjääri laiendamist, millega tekib lisaks katendit 296 tuh m³. Katendi kogumaht on 1533 tuh m³, mis kasutatakse ära karjääri korrastamisel.

Taotletaval karjääri laiendusel on kaevandatav varu 2150 tuh m³, millest tekib sõelmeid ligikaudu 450 tuh m³. Sõelme kogumaht on 2784 tuh tonni. Taotleja andis loa muutmise menetluse käigus teada, et kõik seni tekkinud sõelmed on turustatud ning samuti turustatakse tulevikus tekkivad sõelmed (registreeritud 23.12.2025 nr DM-128508-28). Seega kaevandamisjäätmeid Otisaare lubjakivikarjääris ei teki.

Haldusorgan otsustab haldusakti kehtetuks tunnistamise kaalutusõiguse kohaselt, kui seadus ei keela haldusakti kehtetuks tunnistada või ei kohusta haldusakti kehtetuks tunnistama (HMS § 64 lg 2). Õiguspärase haldusakti võib edasiulatavalt kehtetuks tunnistada isiku kasuks (HMS § 65 lg 2). Loa andja võib keskkonnaloa kehtetuks tunnistada loa omaja taotlusel (KeÜS § 62 lg 1 p 1). Keskkonnaloa kehtetuks tunnistamise õigus on Keskkonnaametil (JäätS § 76 lg 1, KeÜS § 62 lg 1 p 1 ja HMS § 68 lg 2 koostoimes).

3.5. Saasteainete välisõhku väljutamiseks paiksest heiteallikast

3.5.1. Lubatav tegevus

Ettevõttel on luba vaja, sest saasteaine osakesed heitkogus ületab keskkonnaministri 14.12.2016 määruses nr 67 „Tegevuse künnisvõimsused ja saasteainete heidete künniskogused, millest alates on käitise tegevuse jaoks nõutav õhusaasteluba“ kehtestatud § 2 künniskogust.

3.5.2. Nõuded saasteainete välisõhku väljutamiseks

Alates 01.09.2025 hakkas kehtima atmosfääriõhu kaitse seaduse redaktsioon § 91 lg 7. Eelnimetatud seaduse muudatuse kohaselt ei esitata lubatud heitkoguste projektis eraldi andmeid põletusseadmete kohta, mille soojussisendile vastav nimisoojusvõimsus kütuse põletamisel on väiksem kui üks megavatttund, ja nendes kasutatavate kütuste kohta, ning nende soojussisendile vastavat nimisoojusvõimsust kajastatakse üksnes käitise summaarses nimisoojusvõimsuses. Tulenevalt sellest märkis Keskkonnaamet loa vormis A1 „Käitise kategooria“ põletusseade „Ei“ ning eemaldas heiteallika Katel (HEIT0005406) vormidest A3 „Heiteallikad“ ja A5 „Heiteallikad ning saasteainete lubatud hetkelised heitkogused heiteallikate kaupa“.

Keskkonnaloale kantakse AÕKS § 98 lõike 3 kohaselt kõigist käitise tootmisterritooriumil paiknevatest heiteallikatest kokku iga väljutatava saasteaine nimetus ja andmed summaarse lubatud heitkoguse kohta tonnides kalendriaastas või vajaduse korral lühemas ajaühikus, kui saasteaine heitkogus on aastas vähemalt üks kilogramm ja õigusaktides ei ole sätestatud teisiti, kaasa arvatud andmed lubatud tehnoloogiliste äkkheidete kohta. Ettevõtte tegevusest väljutatakse välisõhku keskkonnaloa nr L.MK/329511 vormis A4 „Välisõhku väljutatavate saasteainete loetelu ja nende lubatud heitkogused aastas“ nimetatud aineid nimetatud kogustes. Keskkonnaamet tõstis vormis A4 veerust „Lubatud heitkogus (kuni 01.07.2024)“ saasteainete peened osakesed (PM10) ja eriti peened osakesed (PM2,5) heitkogused veergu „Lubatud aastane heitkogus“.

Keskkonnaamet muutis saasteaine tahked osakesed, summaarsed nimetuseks osakesed vormides A4, A5 ja A6 „Saasteainete püüdeseadmed ja nende tööefektiivsuse kontrollimise sagedus“.

Muudatus ei mõjuta loaga lubatud tingimusi ega kohustusi. Välisõhu osas muid muudatusi ei olnud.

3.6. Kõrvaltingimuste seadmine

Haldusorgan võib anda haldusakti kõrvaltingimusega, milleks muu hulgas on haldusakti hilisema muutmise, kehtetuks tunnistamise või kõrvaltingimuse kehtestamise võimaluse jätmine (HMS § 53 lg 1 p 4). Haldusakti kõrvaltingimuse võib määrata siis, kui haldusakti andmine tuleb otsustada halduse kaalutusõiguse alusel (HMS § 53 lg 2 p 3). Keskkonnaluba on haldusaktiks, mille andmise või mitte andmise ning mille kehtivuse otsustab loa andja kaalutusõiguse alusel.

HMS § 3 lõike 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja -vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad määrab haldusorgan kaalutusõiguse alusel (HMS § 5 lõige 1). Kaalutusõigust tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lõige 2).

MaaPS § 56 lõike 1 punkti 9 kohaselt märgitakse kaevandamisloale meetmed, mis seatakse maapõue kaitse ja maavara ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest tuleneva keskkonnahäiringu vähendamiseks. Keskkonnaloaga reguleeritakse mäeeraldisel ja mäeeraldise teenindusmaal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmed otseselt kaevandamisest tulenevatele keskkonnamõjudele. Kõrvaltingimused ja seirevajadused sätestatakse keskkonnaloa eriosades vastavalt asjakohasusele.

3.6.1. Kohaliku omavalitsuse üksuse esitatud tingimused

Keskkonnaamet edastas MaaPS § 49 lõike 6 alusel Otisaare lubjakivikarjääri keskkonnaloa L.MK/329511 muutmise taotluse 14.01.2025 kirjaga nr DM-128508-12 Põltsamaa Vallavalitsusele arvamuse avaldamiseks. Põltsamaa Vallavolikogu nõustus 27.03.2025 otsusega nr 1-3/2025/11 (KOTKAS 28.03.2025 nr DM-128508-19) keskkonnaloa muutmisega järgmistel tingimustel:

1. *koostatakse Põltsamaa Vallavolikogu 19.09.2024 otsuses nr 1-3/2024/39 „Põltsamaa valla üldplaneeringu kehtestamine“ sätestatud eksperthinnang (või keskkonnamõju hindamine), mis peab andma vastused rohevõrgustiku toimimise jätkusuutlikkuse kohta;*
2. *ettevaatusprintsibi kohaselt kaardistatakse (koos veetaseme mõõtmisega) kõik majapidamiste kaevud vähemalt 1,6 km raadiuses;*
3. *Keskkonnaamet teavitab Põltsamaa Vallavalitsust keskkonnaloa taotluse menetluse käigus toimivatest asjakohastest etappidest.*

Taotleja on 21.07.2025 esitanud kõik Põltsamaa Vallavolikogu 27.03.2025 otsuses nr 1-3/2025/11 nõutud dokumendid (KOTKAS 21.07.2025 nr DM-128508-25).

3.6.2. Eelhinnangus esitatud keskkonnameetmed

Keskkonnaamet on kavandatava tegevuse kohta andnud keskkonnamõjude eelhinnangu ning otsustanud 19.02.2026 kirjaga nr DM-128508-31 Otisaare lubjakivikarjääri keskkonnaloa nr

L.MK/329511 muutmise taotlusele jätta KMH algatamata. Eelhinnangus analüüsiti karjääri tööga kaasnevate keskkonnahäiringute võimalikku teket ja levimist ning intensiivsust. Eelhinnangu lõppjärelendusena leiti, et kavandataval tegevusel puudub oluline negatiivne keskkonnamõju. Kavandatava tegevuse mõjualana käsitleti Otisaare lubjakivikarjääri mäeeraldise teenindusmaad ning ca 1600 m (hilisemalt tuvastatud maksimaalselt kuni 1400 m karjääri keskosast) ümber selle, kuna nii suur on põhjavee alanduslehtri maksimaalne läbimõõt, müra ja tolmuhäiringut nii kaugele ei ole eeldada.

Eelhinnangus esitatud kaalutluste alusel kavandab Keskkonnaamet keskkonnahäiringute leevendamiseks lisada antavale keskkonnaloale järgmised asjakohased kõrvaltingimused:

1. seadmete või masinate tankimine ja remont võib toimuda ainult selleks ettenähtud teenindusplatsil. Karjääris peab olema tagatud võimekus õli ja naftaproduktide lekkimisel tekkiva reostuse likvideerimiseks;
2. kaevandamise ja vedude perioodil tuleb kuival ajal niisutada purustatavat tooret, karjääri siseseid teid ning platse;
3. põhjavee taseme alandamisel tuleb ettevõttel tagada ümbruskonna majapidamistele joogivesi. Vajadusel rajada uued kaevud;
4. enne vee mäeeraldiselt ära juhtimist tuleb vesi suunata settebasseini, et vältida setete kandumist mäeeraldiselt Pärtli–Otisaare maaparandussüsteemi eesvoolu K-3 kaudu Umbusi jõkke;
5. maantee kaitsevööndi laius on mõlemal pool äärmise sõiduraja välimisest servast kuni 30 meetrit. Kaevandamine on lubatud väljaspool teekaitsevööndi ala;
6. teekaitsevööndit kuni teema piirini võib kasutada teenindusmaana. Kavandatava tegevusega ei ole lubatud siseneda teemaale;
7. peale kavandatud tegevuse lõpetamist korrastada kasutatud teekaitsevöönd;
8. Transpordiamet kaasata kaevandatud ala korrastamisel menetlusosaliseks;
9. rohevõrgustiku toimimiseks pärast kaevandamise lõppemist tuleb ala korrastamisel tekkiva veekogu kaldad kujundada vähemalt mäeeraldise lääne servas selliselt, et see võimaldab loomadel seal vabalt liikuda ja veekoguni pääseda;
10. õigus täiendava lisavee juhtimiseks suublasse tekib, siis kui „Otisaare eesvoolude uurimistöde aruanne“ töös (töö nr 251525; koostaja: AS Projekteerimisbüroo Maa ja Vesi) esitatud Umbusi jõega seotud probleemid on lahendatud.

3.6.3. Keskkonnaloale kantavad kõrvaltingimused

Keskkonnaloaga reguleeritakse mäeeraldisel ja mäeeraldise teenindusmaal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmed otseselt kaevandamisest tulenevatele keskkonnamõjudele. On põhjendatud määrata kõrvaltingimusteks keskkonnameetmed, mida on nimetatud punktis 3.4.2. Keskkonnaloale kõrvaltingimuste kandmisel on tuginetud eelhinnangus esitatud kaalutlustele ning menetluse käigus esitatud seisukohtadele.

Eeltoodu alusel seab Keskkonnaamet muudetavale Otisaare lubjakivikarjääri keskkonnaloale nr L.MK/329511 järgmised kõrvaltingimused:

1. seadmete või masinate tankimine ja remont võib toimuda ainult selleks ettenähtud teenindusplatsil. Karjääris peab olema tagatud võimekus õli ja naftaproduktide lekkimisel tekkiva reostuse likvideerimiseks;
2. kaevandamise ja vedude perioodil tuleb kuival ajal niisutada purustatavat tooret, karjääri siseseid teid ning platse;
3. põhjavee taseme alandamisel tuleb ettevõttel tagada ümbruskonna majapidamistele joogivesi. Vajadusel rajada uued kaevud;
4. enne vee mäeeraldiselt ära juhtimist tuleb vesi suunata settebasseini, et vältida setete kandumist mäeeraldiselt Pärtli–Otisaare maaparandussüsteemi eesvoolu K-3 kaudu Umbusi jõkke;
5. maantee kaitsevööndi laius on mõlemal pool äärmise sõiduraja välimisest servast kuni 30 meetrit. Kaevandamine on lubatud väljaspool teekaitsevööndi ala;
6. teekaitsevööndit kuni teemaa piirini võib kasutada teenindusmaana. Kavandatava tegevusega ei ole lubatud siseneda teemaale;
7. peale kavandatud tegevuse lõpetamist korrastada kasutatud teekaitsevöönd;
8. Transpordiamet kaasata kaevandatud ala korrastamisel menetlusosaliseks;
9. rohevõrgustiku toimimiseks pärast kaevandamise lõppemist tuleb ala korrastamisel tekkiva veekogu kaldad kujundada vähemalt mäeeraldisel lääne servas selliselt, et see võimaldab loomadel seal vabalt liikuda ja veekoguni pääseda;
10. Maa- ja Ruumiameti maaparanduse osakond kooskõlastab lisavee juhtimise maaparandussüsteemi eesvooludesse tingimusel, et OÜ Kaltsiit jälgib eesvoolude seisukorda koostöös maaomanikega ja eemaldab omal kulul väiksemad voolutakistused, sealhulgas koprapaisud.

3.7. Avalikustamise käigus esitatud ettepanekute ja vastuväidete kaalumine

Keskkonnanõu taotlus on 14.01.2025 avalikustatud ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Keskkonnaamet teavitas 14.01.2025 kirjaga nr DM-128508-13 keskkonnanõu taotluse esitamisest ja avatud menetluse algatamisest keskkonnaseadustiku üldosa seaduse (*KeÜS*) § 46 lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud isikuid.

Avalikustamise käigus esitas Keskkonnaametile keskkonnanõu taotluse kohta arvamust Maa- ja Ruumiamet (edaspidi MaRu).

MaRu edastas 18.02.2025 kirjaga nr 6.2-2/7995 tingimusliku kooskõlastuse (KOTKAS 18.02.2025 kiri nr DM-128508-15) lisavee juhtimiseks maaparandussüsteemi. Taotleja on tingimustega nõustunud (KOTKAS 10.03.2025 nr DM-128508-17).

MaRu on 26.02.2026 kirjaga nr 6.2-2/7507 (KOTKAS 26.02.2026 nr DM-128508-32) täpsustanud veemaaparandussüsteemi eesvoolu juhtimise kooskõlastust, tuues välja järgmist: *Maa- ja Ruumiameti maaparanduse osakond kooskõlastab lisavee juhtimise maaparandussüsteemi eesvooludesse tingimusel, et OÜ Kaltsiit jälgib eesvoolude seisukorda koostöös maaomanikega ja eemaldab omal kulul väiksemad voolutakistused, sealhulgas koprapaisud.* Eelnevast tulenevalt asendatakse eelhinnangust tulenev 10. tingimus eeltoodud sõnastuses tingimusega.

Menetluse jooksul esitasid kaks piirkonna kohalikku elanikku kaebuse oma kaevuveega seonduvalt. Erasik A.T esitas e-kirja teel kaebuse 03.07.2025 (KOTKAS 15.07.2025 nr DM-128508-24). 21.07.2025 teostas Keskkonnaameti keskkonnakaitse inspektor kaebuse kinnistul kohapealse kontrolli. Kontrolli tulemusena tuvastati vaid rauane vesi ning veekvaliteedi halvenemist ega selle seost Otisaare lubjakivikarjääri tegevusega ei tuvastatud.

Erasik E.L esitas 05.03.2026 e-kirja teel vee teemadega seotud kaebuse (KOTKAS 19.03.2026 nr DM-128508-33). Keskkonnaamet vastas kaebusele 19.02.2026 e-kirjaga, tuginedes sarnase kaebuse tõttu koostatud 2024. aasta kaebaja kinnistul läbi viidud eksperthinnangu tulemustele.

Eelnõu avalikustamise käigus tõi Maa- ja Ruumiamet 01.04.2026 krijas nr 13.2-1/25/663-8 (KOTKAS 02.04.2026 nr DM-128508-36), et Maa- ja Ruumiameti maaparanduse osakond kooskõlastas lisavee juhtimise maaparandussüsteemi eesvooludesse 26.02.2026 (teenus-2604938) tingimusel, et OÜ Kaltsiit jälgib eesvoolude seisukorda koostöös maaomanikega ja eemaldab omal kulul väiksemad voolutakistused, sealhulgas koprapaisud. Vastav tingimus on lisatud keskkonnavalda kõrvaltingimuseks. Maa- ja Ruumiameti maaparanduse osakonnal ei ole täiendavaid tingimusi Otisaare lubjakivikarjääri keskkonnavalda nr L.MK/329511 andmise korralduse ja loa täiendatud eelnõudele

OÜ Kaltsiit tõi 25.03.2026 e-kirjas (KOTKAS 27.03.2026 nr DM-128508-35) välja ühe täpsustuse loa eelnõudes. Parandus on käesolevasse dokumenti sisse kantud.

3.8. Otsekohalduvad nõuded

Keskkonnavalda kaasnevad käitajal õigusaktidest tulenevad õigused ja kohustused. Ettevõtte peab järgima AÕKS, JäätS, VeeS, MaaPS ja nende alamaktides kajastatud nõudeid ning kohustusi. Keskkonnaamet on seisukohal, et õigusaktidest tulenevaid otsekohalduvaid nõudeid ei ole otstarbekas kanda keskkonnavalda. Olulisemad keskkonnavalda kohustused loa omajale on toodud Keskkonnaameti kodulehel rubriigis „Keskkonnakaitseloa omaja meelespea“. [Kohustused on leitavad Keskkonnaameti kodulehe aadressilt: Loa omaja meelespea | Keskkonnaamet.](#)

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)
Siret Punnisk
juhataja
maapõuebüroo

Lisad:

1. Keskkonnaluba
2. Otisaare lubjakivikarjääri mäeeraldise plaan
3. Otisaare lubjakivikarjääri geoloogilised läbilõiked
4. Otisaare lubjakivikarjääri korrastatud maa plaan
5. LHK projekt

Teadmiseks: Maa- ja Ruumiamet, Põltsamaa Vallavalitsus

Jürgen Ojangu
vanemspetsialist
maapõuebüroo